



ZPRÁVA O VLIVU NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ 2024



duben 2024

Jsme významný výrobce léčivých látek, při svém podnikání dodržujeme právní a jiné požadavky, ke kterým jsme se zavázali. Těmito dobrovolnými závazky jsou systémové normy řízení kvality, ochrany životního prostředí, prevence závažných havárií, požadavky programu „Responsible Care“. Respektujeme principy udržitelného rozvoje, který vnímáme jako neustálé zajišťování vzájemného souladu mezi třemi kategoriemi požadavků: ekonomickými, sociálně-kulturními a environmentálními včetně zajištění všech potenciálně nebezpečných činností. Základní zásady chování společnosti v environmentální oblasti a v oblasti prevence havárií jsou stanoveny v Integrované politice jakosti, environmentu a prevence závažných havárií.

INTEGROVANÝ SYSTÉM JAKOSTI, ENVIRONMENTU A PZH

V roce 2006 jsme certifikovali integrovaný systém environmentálního managementu (EMS) a managementu jakosti (QMS) dle norem ISO 14001 a ISO 9001.

V říjnu 2024 se uskutečnil recertifikační audit, který byl zaměřen na úroveň havarijní připravenosti a řízení dokumentovaných informací.

Hlavním cílem auditu bylo určit shodu systému řízení s normami EN ISO 9001:2015 (kvalita), EN ISO 14001:2015 (ochrana životního prostředí) a také vyhodnotit účinnost systému řízení z pohledu, zda je FARMAK, a.s. schopen dosáhnout určených cílů a naplňovat platné zákonné, regulační a smluvní požadavky.

V průběhu auditu nebyly zjištěny žádné neshody, bylo identifikováno 16 pozorování a auditoři navrhli 13 příležitostí ke zlepšení. Společnost prokázala, že úspěšně naplňuje požadavky obou norem. Zástupce certifikační společnosti doporučil vystavení certifikátů na další tříleté období, tedy do 24. října 2027.

Auditoři ocenili přístup všech zúčastněných k auditu, zejména jejich odbornost a pozitivní přístup. Mimo jiné byla zdůrazněna kvalitně vedená havarijní dokumentace, připravenost během povodňové situace, pečlivost při vytváření dokumentovaných informací.

CERTIFIKÁT SYSTÉMU ŘÍZENÍ

Číslo certifikátu:
277310-2018-AE-CZS-RvA

Datum původní certifikace:
25. říjen 2012

Platnost:
9. leden 2025 – 24. říjen 2027
Konec platnosti předchozího certifikátu:
24. říjen 2024
Datum poslední recertifikace:
22. listopad 2024

Tímto se potvrzuje, že systém řízení společnosti

FARMAK, a.s.

Na Vlčinci 16/3, Klášterní Hradisko, 779 00 Olomouc, Česká republika

byl shledán shodným s požadavky normy systému environmentálního managementu:

ISO 14001:2015

Certifikát je platný pro následující rozsah:

Vývoj a výroba léčivých látek.

Vývoj a výroba chemických látek a chemických směsí.

Místo a datum vystavení:
Barendrecht, 9. leden 2025

Za vystavující jednotku:
DNV - Business Assurance
Zwolsseweg 1, 2994 LB Barendrecht,
Netherlands



Eric Koek
Představitel vedení

RESPONSIBLE CARE

Responsible Care – Odpovědné podnikání v chemii je nejstarší dobrovolnou iniciativou celosvětového chemického průmyslu zaměřenou na zvyšování ochrany zdraví a životního prostředí a bezpečnosti všech činností spojených s podnikáním společnosti. Hlavním cílem iniciativy je podporovat soustavné zlepšování výkonu na úrovni firmy.

Již od roku 1997 plníme principy celosvětového programu Responsible Care (dále jen RC). Základem programu jsou tyto základní principy:

- soustavně zlepšovat výkonnost v oblasti životního prostředí, zdraví a bezpečnosti, technologií, procesů a výrobků po dobu jejich životního cyklu, a tak zabránit poškozování zdraví lidí a životního prostředí;
- efektivně využívat zdroje a minimalizovat vznik odpadů;
- otevřeně informovat o výkonech, úspěších a nedostacích v oblastech působení programu RC;
- naslouchat lidem, porozumět jejich obavám a očekávání a zohledňovat je;
- spolupracovat s vládami a organizacemi na vývoji a implementaci účinných předpisů a standardů v oblasti životního prostředí, zdraví a bezpečnosti;
- poskytovat pomoc a poradenství při zavádění odpovědného zacházení s chemikáliemi všem, kteří s nimi zacházejí a používají je.

V roce 1999 nám bylo poprvé propůjčeno právo užívat logo Responsible Care. V roce 2024 proběhla již desátá obhajoba, na základě které nám byl udělen certifikát o plnění programu RC, spojený s oprávněním užívat logo RC na další čtyři roky, tedy do října 2028.



INTEGROVANÁ PREVENCE ZNEČIŠTĚNÍ

Používáme a vyrábíme speciální chemické látky v souladu s platnou legislativou.

Průběžně sledujeme veškeré nakládání s chemickými látkami od vstupních surovin až po konečné produkty. Pro všechny chemické látky máme bezpečnostní list.

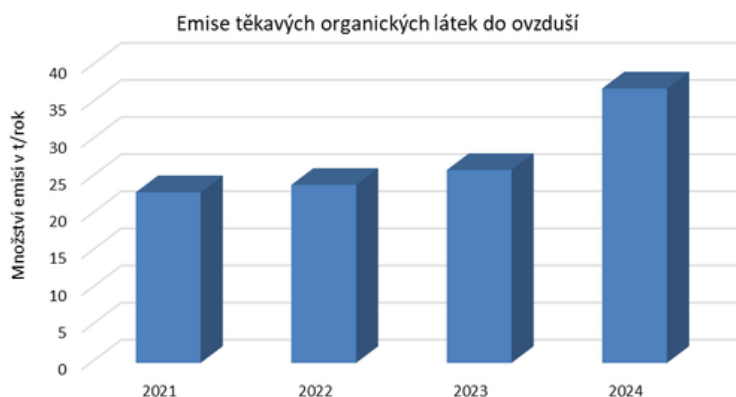
Všechny výrobní jednotky společnosti FARMAK, a.s. spadají do působnosti zákona o integrované prevenci znečištění. Máme platné integrované povolení pro zařízení na výrobu léčivých látek a speciálních chemických látek, vydané Krajským úřadem Olomouckého kraje. Toto povolení je v souvislosti s realizacemi investičních akcí, změnami technologických zařízení a plněním termínovaných podmínek průběžně aktualizováno.

OCHRANA OVZDUŠÍ

Minimalizujeme emise za použití technologií k záchytu emisí s cílem udržovat emise na nízké úrovni, které jsme dosáhli v posledních letech. Navýšení emisí v roce 2024 bylo způsobeno rozdílnou skladbou vyráběných produktů oproti roku 2023.

Každoroční autorizovaná měření emisí prokazují dodržování emisních limitů. Rozpouštědla karcinogenní, mutagenní, toxická pro reprodukci a halogenovaná rozpouštědla jsou používána pouze tam, kde je není možno nahradit.

Emise těkavých organických látek do ovzduší	2021	2022	2023	2024
Množství emisí [t/rok]	23	24	26	37
Množství emisí [kg/t produkce]	427	452	538	764



ODPADOVÉ HOSPODÁŘSTVÍ

V rámci odpadového hospodářství se při všech činnostech řídíme hierarchií způsobů nakládání s odpady:

- předcházení vzniku odpadů (např. zpětný odběr, kompostování biologicky rozložitelných odpadů);
- opětovné využití odpadů (např. použití recyklátu ze stavebních odpadů);
- recyklace odpadů (např. regenerace rozpouštědel);
- energetické využití odpadů (např. využití spalných odpadů jako alternativní palivo pro cementárny);
- odstranění odpadů

Společnost neustále usiluje o minimalizaci produkce odpadů, přičemž klade důraz na recyklaci, třídění a následné zhodnocení.

Vyřazená elektrozařízení, baterie, zářivky a tonery jsou předávány v rámci zpětného odběru oprávněným firmám.

Za rok 2024 se nám podařilo předat k recyklaci 3 909 kg vyřazeného elektrozařízení, čímž společnost uspořila:



3 005 kg
primárních surovin



4 907 kWh
elektrické energie



935 m³
vody



240 litrů
ropy



11 107 kg
CO₂

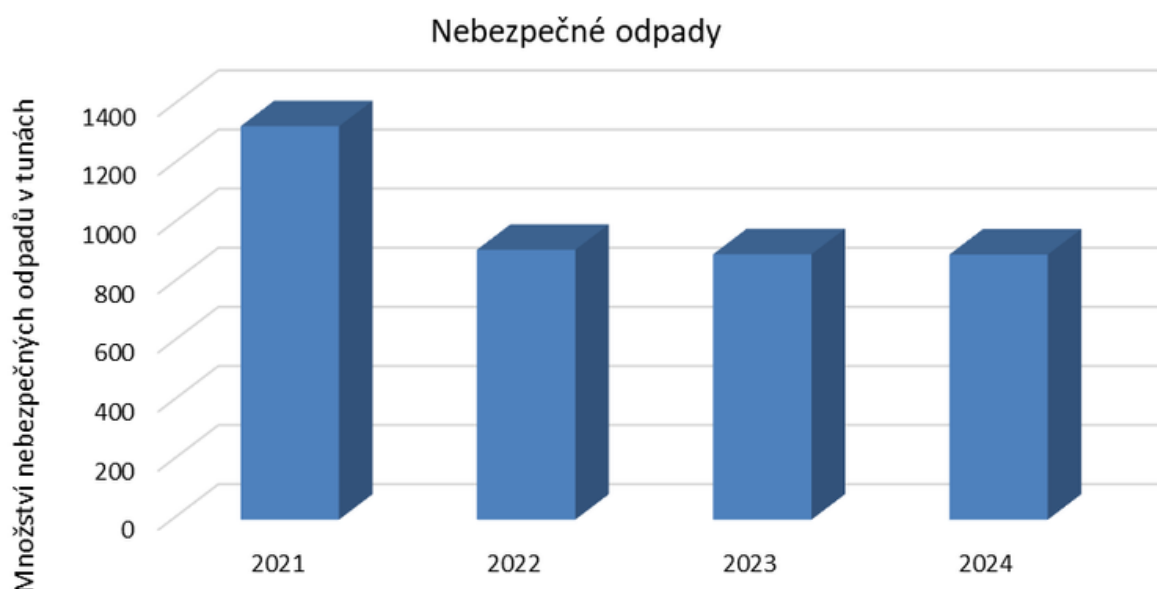
Regenerovaná rozpouštědla z výroby jsou předávána pro další využití jako vedlejší produkt. V roce 2024 jsme zregenerovali a předali k dalšímu využití:



53,6 tun
rozpouštědel

NEBEZPEČNÉ ODPADY

Produkce nebezpečných odpadů [t/rok]	2021	2022	2023	2024
Odpadní organická rozpouštědla	1 238	827	837	849
Neutralizační kal ČOV	55	56	11	0
Další nebezpečné odpady	38	30	50	48
Nebezpečné odpady celkem	1 331	913	898	897
Množství nebezpečných odpadů [kg/kg produkce]	25	17	19	19



ODSTRAŇOVÁNÍ NEBEZPEČNÝCH ODPADŮ

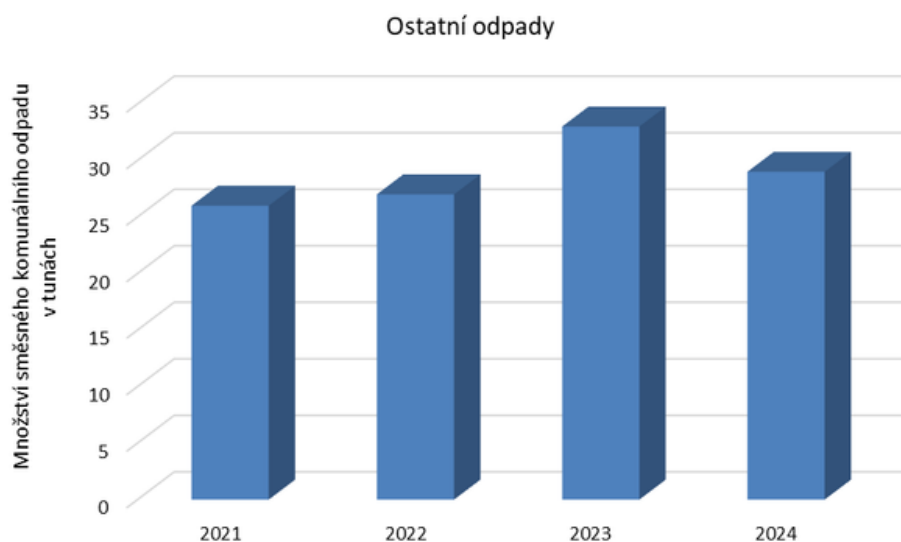
Nebezpečné odpady obsahující aktivní farmaceutické látky, případně jejich meziprodukty předává společnost FARMAK, a.s. ke zneškodnění oprávněným firmám, které zajistí jejich likvidaci výhradně ve spalovnách nebezpečného odpadu. Naši zákazníci jsou prostřednictvím bezpečnostních listů informováni o způsobu likvidace produktů s ukončenou expirací ve spalovnách nebezpečných odpadů.

Cílem společnosti je mimo jiné zajistit, aby co největší podíl všech vznikajících odpadů byl předán k materiálovému, případně energetickému využití. V roce 2024 se nám podařilo předat 21 % nebezpečných odpadů k energetickému využití jako druhotné palivo do cementáren.

Pouze necelé 2 % nebezpečných odpadů jsou skládkovány na skládce nebezpečného odpadu

OSTATNÍ ODPADY

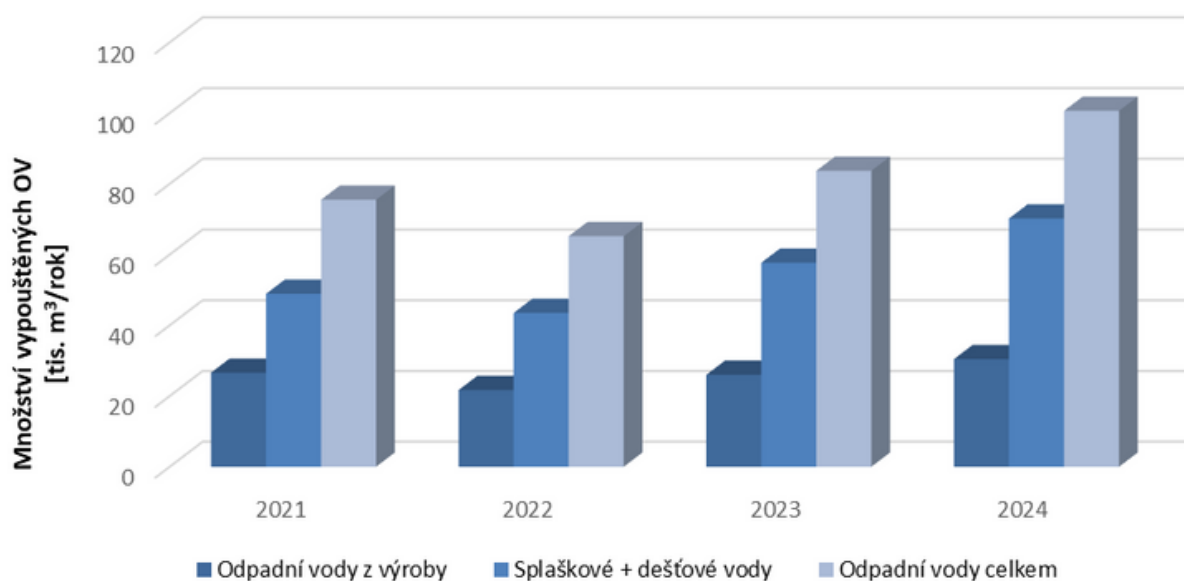
Produkce odpadů kategorie „ostatní“ [t/rok]	2021	2022	2023	2024
Biologický kal z ČOV	315	143	186	273
Železný šrot	59	65	66	152
Směsný komunální odpad	26	27	33	29
Stavební odpad	11	1	42	24
Další odpady „ostatní“	17	14	16	24
Odpady kategorie „ostatní“ celkem	429	250	343	502



VODNÍ HOSPODÁŘSTVÍ

Minimalizujeme přítomnost aktivních farmaceutických substancí a jejich meziproduktů ve vypouštěných odpadních vodách. Ve společnosti nepoužíváme chemické látky s obsahem těžkých kovů.

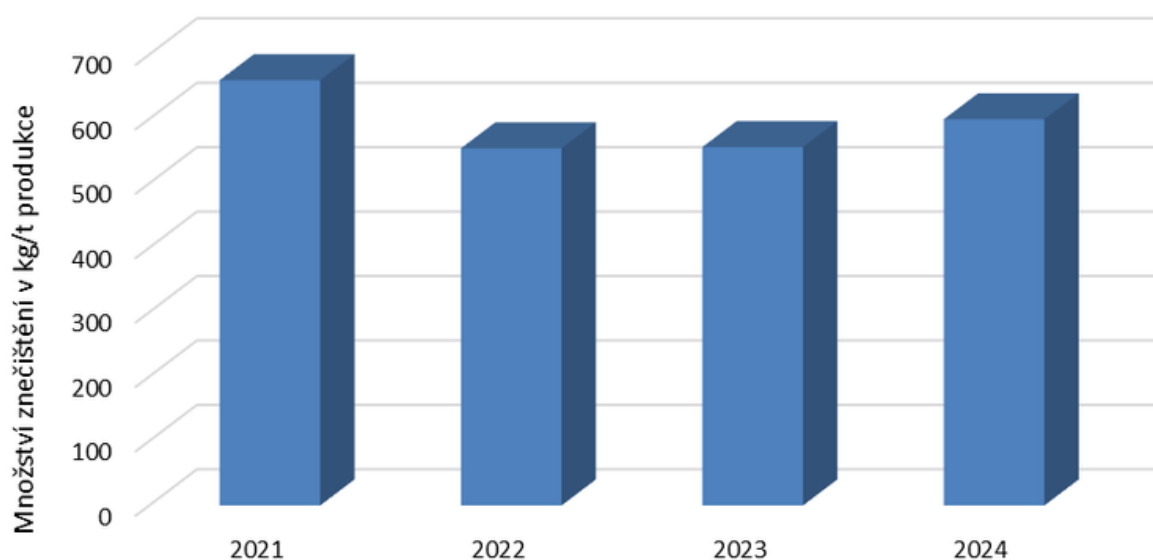
Veškeré odpadní vody z výroby jsou odváděny na čistírnu odpadních vod (dále jen ČOV) společnosti. Po mechanickém, chemickém (neutralizaci) a biologickém předčištění odtékají tyto vody společně s dešťovými a splaškovými vodami veřejnou kanalizací na městskou ČOV.



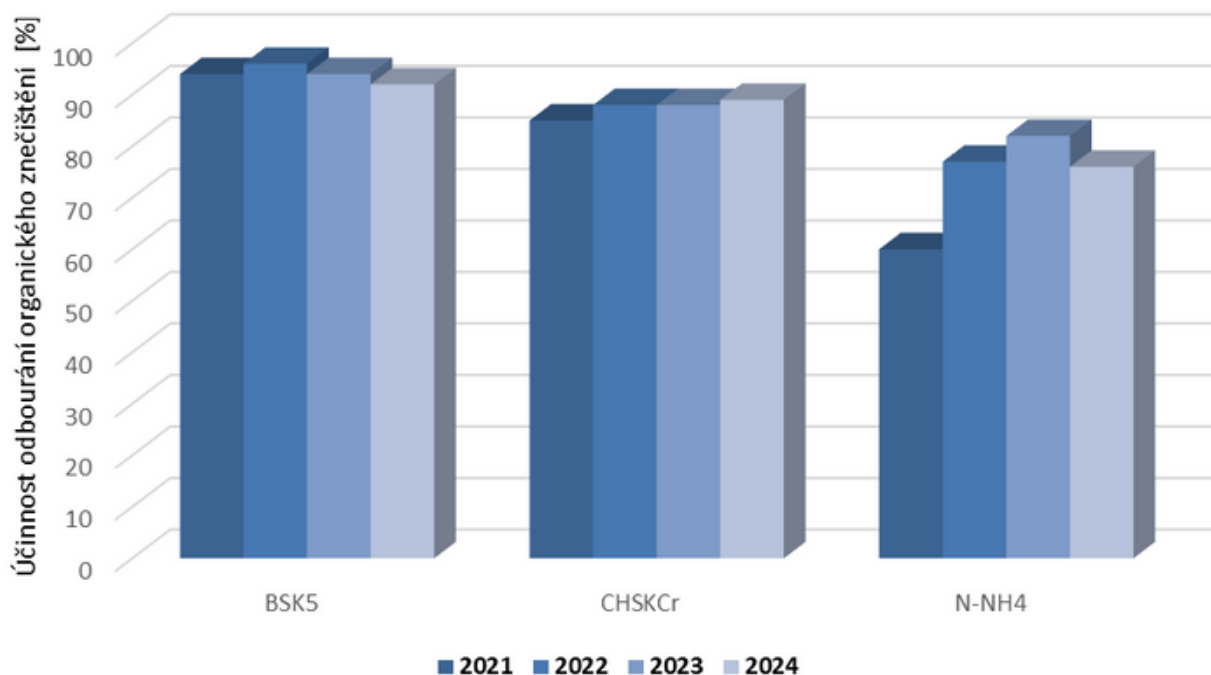
Prioritou společnosti je snižování znečištění v odpadních vodách vypouštěných do veřejné kanalizace.

Znečištění ve vypouštěných odpadních vodách do veřejné kanalizace [t/rok]	2021	2022	2023	2024
Amoniakální dusík	2,3	1,9	1,6	1,3
CHSKCr	29,1	19,5	21,8	21,2
BSK5	4,5	8,1	5,5	6,5
Celkem	35,9	29,5	28,9	29
Množství celkového znečištění [kg/t produkce]	660,2	554,5	556,4	599,5

Znečištění ve vypouštěných odpadních vodách



Významný podíl na dlouhodobě příznivém trendu snižování vypouštěného znečištění v odpadních vodách má provoz podnikové čistírny odpadních vod, která pracuje s vysokou účinností odstraňování organického znečištění i účinností odbourávání amoniakálního dusíku. I přes zvýšenou produkci odpadních vod s vyšším obsahem amonných iontů, dosahovala čistírna odpadních vod v průměru 76% účinnosti odbourání amoniakálního dusíku. V letním období se účinnost držela i přes 90 %.



ODSTRANĚNÍ STARÉ EKOLOGICKÉ ZÁTĚŽE

Odstranění staré ekologické zátěže je jednou z hlavních priorit společnosti. Vzhledem k tomu, že kontaminace pochází z období státního podniku FARMAKON, jsou sanační práce hrazeny prostřednictvím Ministerstva financí. V současnosti probíhá již IV. etapa sanačních prací, která navazuje na úspěšně ukončené tři etapy, díky kterým se výrazně snížila kontaminace podzemních vod zejména toluenem.

Pro odstranění kontaminace je využita metoda podporované aerobní biodegradace. Jako sanační činidla slouží peroxid vodíku a peroxid vápenatý.

Doplňkovou metodou sanace je sanační čerpání podzemní vody, jejímž účelem je především okysličení čerpané vody a obohacení aerobními bakteriemi schopnými degradovat přítomné kontaminanty. V roce 2024 proběhlo třetí kolo injektáže peroxidu vodíku v ohniscích kontaminace a sanační čerpání. Účinnost sanačních prací je sledována pravidelným monitoringem.



V roce 2024 jsme se aktivně zapojili do procesu odstraňování starých ekologických zátěží a stali jsme se výhradním subdodavatelem oxidačního činidla pro zhotovitele.

Spolupracujeme na dlouhodobých výzkumných projektech alternativních metod sanace ve špatně propustných sedimentech LIFE FRAC IN a PerSlowAct. Na vytipovaných lokalitách v areálu jsme umožnili provedení pilotní zkoušky projektu LIFE FRAC IN a průzkumné práce v rámci projektu PerSlowAct.

OPATŘENÍ K MINIMALIZACI RIZIK LOKÁLNÍHO ZNEČIŠTĚNÍ

Dlouhodobě realizujeme opatření k minimalizaci rizik znečištění okolního prostředí. Rizika havarijního znečištění jsou posouzena v dokumentech Selekce a hodnocení zdrojů environmentálního rizika a Selekce a hodnocení zdrojů rizika závažné havárie. Jako ochrana prameniště pitné vody Černovír je vybudována podzemní těsnicí stěna a síť monitorovacích vrtů. K zabránění odtoku havarijního znečištění do veřejné kanalizace slouží kanalizační uzávěra.

K ochraně okolí před emisemi jsou výrobní jednotky vybaveny účinným záchytem emisí. Pravidelně provádíme havarijní nácviky za účasti HZS Olomouckého kraje.



HAVARIJNÍ PREVENCE A POŽÁRNÍ OCHRANA



Dne 12.11.2024 provedla jednotka SDHp požárně taktické cvičení (dále jen PTC) a nácvik požárního zásahu ve společnosti FARMAC, a.s. na potrubním mostě. Námětem PTC byl nácvik poskytnutí první předlékařské pomoci vážně zraněnému na potrubním mostu a evakuace zraněného pomocí lezecké techniky. PTC probíhalo za dozoru zástupců HZS Olomouckého kraje.

PTC prověřilo havarijní připravenost a reakci zaměstnanců společnosti FARMAC, a. s. havarijní komise a činnost jednotky požární ochrany JPO SDH podniku FARMAC, a.s. při záchraně zraněné osoby evakuací z potrubního mostu.

Účelem cvičení byla koordinace důležitých činností jako varování zaměstnanců, vyrozumění orgánů a institucí, vyhlášení požárního poplachu pro zúčastněné zaměstnance, проверка požární techniky, evakuačního vybavení a požárně bezpečnostních zařízení.

BEZPEČNOST A OCHRANA ZDRAVÍ PŘI PRÁCI

V roce 2024 došlo ve společnosti ke třem pracovním úrazům s pracovní neschopností. Celková doba pracovní neschopnosti z důvodu pracovních úrazů byla 39 kalendářních dnů, což je o 27 dnů méně než v roce předcházejícím.

	2021	2022	2023	2024
Počet zaměstnanců	284	281	285	296
Počet pracovních úrazů	4	4	2	3
Nemoci z povolání nově hlášer	0	0	0	0

ENERGIE A OBNOVITELNÉ ZDROJE

V oblasti energetiky dbáme na to, abychom drželi krok v rámci celosvětového trendu přechodu na elektrickou energii z obnovitelných zdrojů.

V areálu společnosti jsme na pěti objektech nainstalovali fotovoltaické elektrárny. Celkem jsme umístili 818 kusů monokrystalických panelů s celkovým výkonem 449,9 kWp. Zároveň jsme nainstalovali pozemní fotovoltaické instalace na pozemcích. Na ocelových konstrukcích, kotvených v betonu jsme instalovali 790 fotovoltaických panelů o výkonu 434,5 kWp.

Celkový instalovaný výkon stávající elektrárny činí 884,95 kWp.

Při roční spotřebě areálu, která činí cca 6,5 GWh, roční odhad vyrobené elektrické energie o hodnotě 887 MWh pokryje cca 13 % elektrické energie. 95 % z celkové vyrobené energie z fotovoltaiky využíváme pro vlastní spotřebu, 5 % jsou přebytky energie, ke kterým dochází zejména v období celozávodní zarážky.

VÝHODY FOTOVOLTAIKY



OCHRANA ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

Snížením emisí skleníkových plynů přispíváme k ochraně klimatu.



FINANČNÍ ÚSPORY

Pozitivní vliv na naše hospodaření dlouhodobým snížením nákladů na elektřinu.



SLEDOVÁNÍ ENERGETICKÉHO VÝKONU V REÁLNÉM ČASE

Okamžité reagování na případné poruchy nebo snížení výkonu, zajištění optimálního fungování solární infrastruktury.

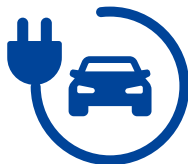


ČÁSTEČNÁ ENERGETICKÁ NEZÁVISLOST

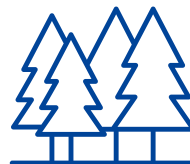
PŘÍNOS INSTALOVANÉ FOTOVOLTAIKY PRO ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ ZA OBDOBÍ OD ZPROVOZNĚNÍ DO DUBNA 2025



**465 KG UŠETŘENÝCH
EMISÍ CO₂**



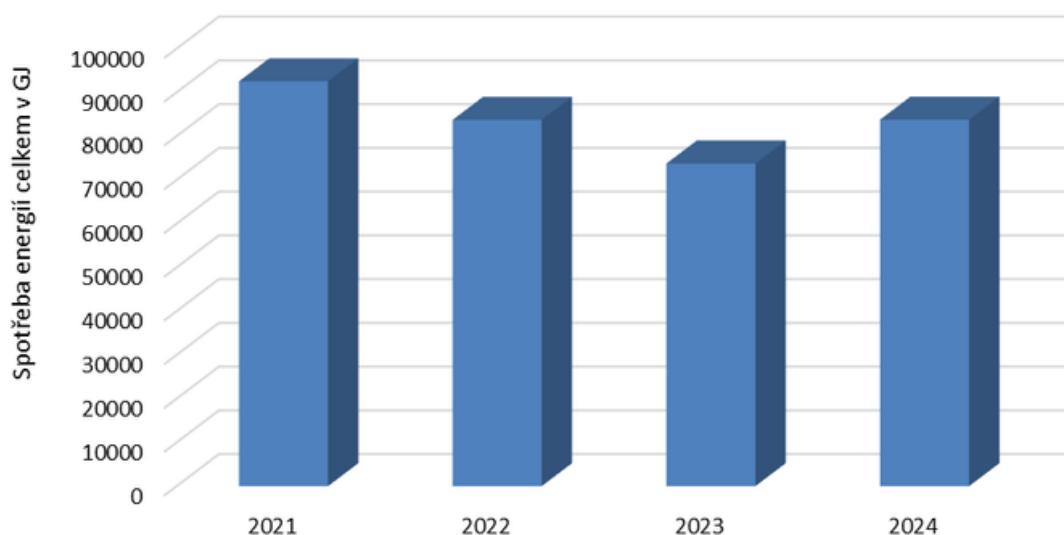
**5 447 358 KM
NÁJEZDU NA
SLUNEČNÍ ENERGII**



**10 622 ZASAZENÝCH
STROMŮ**

Spotřeba energií [GJ]	2021	2022	2023	2024
Elektrická energie	24 461	22 623	23 090	23 565
Teplo	62 786	55 627	45 191	54 786
Chlad	5 276	5 464	5 447	5 408
Spotřeba energií celkem	92 523	83 714	73 728	83 759
Spotřeba dusíku (tis. m3)	739	576	635	612
Odběr pitné vody [m3]	61 305	59 387	63 666	62 865
Spotřeba energií celkem (GJ/t produkce)	1 701	1 570	1 418	1 731

Spotřeba energií



INVESTICE A ROZVOJ

Klademe důraz na neustálé zlepšování a snižování negativního dopadu výroby v oblasti bezpečnosti, zdraví lidí a životního prostředí.

Mezi nejvýznamnější investice za rok 2024 patří zateplení administrativní budovy, čímž jsme výrazně snížili tepelné ztráty této budovy a nepatrně tak přispěli ke snížení globálního oteplování.

Ukazatel	Jednotka	2021	2022	2023	2024
Environmentální ukazatele					
Spotřeba energií					
Elektřina od dodavatele	MWh	6 794	6 284	6 180	6 546
Elektřina z vlastních zdrojů	MWh	0	0	31	702
Spotřeba tepla	GJ	62 786	55 627	45 191	54 786
Odběr pitné vody	tis. m ³	61,3	59,4	63,7	62,9
Vypouštění odpadní vody	tis.m ³	75,5	65,2	83,7	101,0
Ovzduší					
Halogenované VOC	tuna	0	0	0	0
VOC	tuna	23,2	24,1	25,9	46,2
Nebezpečné odpady odstranění					
Využití (energetické/materiálové)	tuna	469/54	265/2	251/1	188/1
Biodegradace	tuna	1	56	11	0
Spalování	tuna	715	528	627	694
Skládkování	tuna	65	28	8	14
Ostatní odpady odstranění					
Využití materiálové	tuna	72	76	90	184
Kompostování/bioplyn	tuna	315	143	186	273
Skládkování	tuna	39	31	66	43
Zpětný odběr	kg	5 433	596	1 934	3926
Ekonomické ukazatele					
Produkce hotových výrobků	tuna	54,4	53,3	52,0	48,4
Počet zaměstnanců		284	281	285	296
Bezpečnost a ochrana zdraví					
Počet pracovních úrazů		4	4	2	3
Frekvence úrazů (počet/mil. odpracovaných hodin)		8,3	8,4	4,1	6,1
Nemoci z povolání nově vzniklé		0	0	0	0
Investiční náklady					
Investiční náklady do ochrany ŽP	mil. Kč	3,0	9,9	47,5	3,3
Investiční náklady celkem	mil. Kč	46,6	87,9	125,6	27,1
Podíl investic do ochrany ŽP na celkových investicích	%	6,4	8,7	37,8	12,2

Vypracováno ve spolupráci s ostatními odděleními - útvaru ekologie a havarijní prevence.